

Sprawozdanie z realizacji przez Organizacje Partnerskie ruchu społecznego Wspólnej Drogi projektów dotowanych w ramach Ogólnopolskiej Komisji Dystrybucyjnej w 2008 roku

W 2008 roku Fundacja Wspólna Droga zaprosiła do współpracy organizacje pozarządowe, które mogły wykazać się doświadczeniem oraz wymiernymi osiągnięciami w rozwiązywaniu problemów społecznych w swoim środowisku. Zamiarem naszym było pozyskanie partnerów zainteresowanych rozwojem ruchu społecznego Wspólnej Drogi, zmierzającego do jednego celu – stworzenia spójnego systemu zapobiegania negatywnym zjawiskom społecznym, w tym izolacji, dyskryminacji i nietolerancji. Istotą tego systemu jest aktywne włączanie ludzi w proces wprowadzania zmian w ich życiu i w otoczeniu, tak aby w przyszłości mogli i potrafili sami rozwiązywać swoje problemy – byli ambasadorami własnego życia.

Dla naszych Organizacji Partnerskich został ogłoszony konkurs na projekty ruchu społecznego Wspólnej Drogi. Projekty mieściły się w pięciu obszarach problemów społecznych będących przedmiotem współpracy Fundacji Wspólna Droga z jej partnerami:

Pokonywanie niepełnosprawności

W tym obszarze projekty adresowane były do dzieci, młodzieży i dorosłych z różnego rodzaju niepełnosprawnościami, w tym cierpiących na autyzm, porażenie mózgowie, do osób z wadami wzroku i słuchu oraz do niesprawnych ruchowo.

Towarzyszenie w chorobie

Projekty dotyczące tego obszaru adresowane były do przewlekle, ciężko i nieuleczalnie chorych, m.in. na nowotwory, stwardnienie rozsiane, Alzheimera, Parkinsona i na szereg chorób psychicznych.

Pomoc w kryzysie

Projekty z tej grupy skierowane zostały do osób, które doświadczyły przemocy domowej lub stały się ofiarami nieszczęśliwych wypadków. Pomoc otrzymały też kobiety samotnie wychowujące dzieci, osoby bezdomne i bezrobotne oraz dzieci pozbawione opieki rodziców.

Godna starość

Tutaj znalazły się projekty, które obejmowały pomoc i wsparciem osoby w podeszłym wieku, często samotne, chore i ubogie, wyrzucone z własnych domów.

Kromka chleba

Te działania polegały nie tylko na dożywianiu dzieci z rodzin zaniedbanych i osób najuboższych. Cenne były również projekty promujące zdrowe odżywianie się i uczące ekonomii żywienia.

W czerwcu 2008 roku decyzją Ogólnopolskiej Komisji Dystrybucyjnej Fundacji zostały przekazane środki w wysokości **607 541 zł** na realizację **61** projektów przygotowanych przez 58 Organizacji Partnerskich.

Środki te w ramach Programu składki pracowniczej zostały zebrane na cele społeczne od ponad 2000 pracowników naszych 44 firm partnerskich, którzy dobrowolnie zadeklarowali comiesięczne wpłaty na rzecz Fundacji.

Dotowane projekty realizowane były od lipca 2008 roku do kwietnia 2009. Najkrótsze z nich trwały 3 miesiące, a najdłuższe – 9.

Liczbę projektów realizowanych w poszczególnych regionach Polski z podziałem na wyżej wymienione obszary problemów społecznych przedstawia tabela:

	<i>Pokonywanie</i>	<i>Towarzyszenie</i>	<i>Pomoc w</i>	<i>Godna</i>	<i>Kromka</i>	
--	---------------------------	-----------------------------	-----------------------	---------------------	----------------------	--

REGIONY POLSKI	<i>niepełnosprawności</i> l. projektów	<i>w chorobie</i> l. projektów	<i>kryzysie</i> l. projektów	<i>starość</i> l. projektów	<i>chleba</i> l. projektów	Razem
MAZOWSZE	13	5	7	-	3	28
CENTRALNY	3	-	3	-	4	10
WSCHODNI	3	-	3	-	-	6
ZACHODNI	5	-	2	-	3	10
ŚLĄSKI	3	-	1	2	1	7
razem	27	5	16	2	11	61

Z podsumowania danych wynika, że największą liczbę projektów (28) przygotowały Organizacje Partnerskie ruchu społecznego Wspólnej Drogi z regionu mazowieckiego. Najwięcej projektów dotyczyło udzielenia pomocy i wsparcia dzieciom, młodzieży i osobom dorosłym, którzy dotknięci zostali kalectwem, niepełnosprawnością wymagającą różnych form rehabilitacji i terapii. Jedynie 2 projekty adresowane były do osób starszych, samotnych, często znajdujących się w sytuacji skrajnego niedostatku. Poza regionem mazowieckim nie został zgłoszony żaden projekt obejmujący opieką ludzi przewlekle i nieuleczalnie chorych, często znajdujących się w terminalnej fazie choroby.

W projektach uczestniczyło **90 123** dzieci, młodzieży i osób dorosłych. Szczegółowe informacje dotyczące uczestników z poszczególnych regionów Polski z podziałem na obszary pomocy społecznej udzielanej przez Fundację Wspólna Droga przedstawia tabela:

REGIONY POLSKI	<i>Pokonywanie niepełnosprawności</i> uczestnicy	<i>Towarzystwo w chorobie</i> uczestnicy	<i>Pomoc w kryzysie</i> uczestnicy	<i>Godna starość</i> uczestnicy	<i>Kromka chleba</i> uczestnicy	Razem
MAZOWSZE	704	1195	251	-	360	2510
CENTRALNY	310	-	149	-	60320	60779
WSCHODNI	36	-	110	-	-	146
ZACHODNI	2474	-	146	-	18028	20648
ŚLĄSKI	140	-	60	330	5510	6040
razem	3664	1195	716	330	84218	90123

Najwięcej osób, bo aż 84 218, objętych zostało dożywianiem w ramach *Kromki chleba*. Części z nich została udzielona pomoc jednorazowa, np. w formie paczek świątecznych. Interesujące były projekty, w których dożywianie rozszerzono o edukację i promocję zdrowia, szczególnie zdrowego odżywiania się oraz te, w których realizację zostały włączone osoby otrzymujące pomoc. Tak powstała nowa forma wolontariatu pełnionego przez aktywnego beneficjenta. Przykładem może być działalność *Banku Żywności SOS w Warszawie* oraz *Fundacji „Bank Żywności”* z Łodzi. Interesującą propozycję przygotowała również *Fundacja „Pożywienie Darem Serca”*, gdzie oprócz całorocznego dożywiania uczniów dwóch szkół specjalnych, przeszkoliła kilkoro z nich i zorganizowała im praktyki w kuchni Fundacji.

Z opracowanych danych wynika, że najwyższe dofinansowanie otrzymały Organizacje Partnerskie

z regionu mazowieckiego – 274 427 zł. Z drugiej strony na tym terenie zrealizowano największą liczbę projektów – 28. Najwyższa udzielona dotacja wynosiła 22 000 zł. W przeliczeniu na liczbę uczestników w poszczególnych projektach najdroższą okazała się pomoc niesiona dzieciom, młodzieży i osobom dorosłym, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej – obszar „Pomoc w kryzysie”. W tej grupie znalazły się projekty profilaktyczne. Szczegółowe dane zawiera tabela:

Obszar społecznych problemów	Liczba uczestników projektów	Wysokość wykorzystanej dotacji w zł	Kwota przypadająca na jednego uczestnika w zł
<i>Pokonywanie niepełnosprawności</i>	3664	287000	78,3
<i>Towarzystwo w chorobie</i>	1195	51500	43,1
<i>Pomoc w kryzysie</i>	716	120927	168,9
<i>Godna starość</i>	330	22000	66,7
<i>Kromka chleba</i>	84218	125114	1,5
razem	90123	606541*	

*jedna z organizacja zwróciła 1000 zł z przyznanej dotacji

Niezależnie od wysokości ponoszonych kosztów, które często wynikają z konieczności udzielania profesjonalnego wsparcia osobom potrzebującym pomocy - a profesjonalizm staje się kosztowny - można wyróżnić projekty, które prowadzą nie tylko do polepszenia sytuacji życiowej beneficjentów, ale dają szansę na zmianę w ich życiu, na zdobycie nowych kwalifikacji, na znalezienie pracy, na wyjście z izolacji społecznej pomimo choroby, niepełnosprawności, starości, wychowywania się w rodzinie, która ma problemy z wywiązywaniem się z podstawowych obowiązków w stosunku do swoich dzieci.

Zakres, metody i formy udzielanego w projektach społecznych wsparcia osobom potrzebującym pomocy były bardzo różne – od metod tradycyjnych, szczególnie stosowanych w opiece socjalnej, medycznej, w rehabilitacji i w udzielaniu pomocy rzeczowej i finansowej - do projektów, które polegały na niesieniu kompleksowej pomocy z aktywnym udziałem osoby, której pomoc ta była dawana. Często do takich projektów włączane było najbliższe otoczenie: rodzina, przyjaciele, instytucje i organizacje działające na danym terenie, władze lokalne.

Przykładem integrującym osoby niepełnosprawne ze środowiskiem lokalnym był projekt pn. „Zorganizowanie zajęć, zawodów i imprez sportowo-turystycznych dla dzieci i młodzieży, w tym osób niepełnosprawnych w ramach Warsztatów Aktywności Sportowej” zrealizowany przez *Pallotyński Integracyjny Ośrodek Wsparcia Dziennego „Jesteśmy razem”*. O krok dalej w działaniach integracyjnych poszło *Stowarzyszenie „Człowiek w potrzebie” Wolontariat Gorzowski* przygotowując warsztaty i konferencje dla wolontariuszy niepełnosprawnych, a następnie pomagając im w pracy wolontariackiej. Nieliczne są projekty adresowane do osób starszych, chorych, bezdomnych. Dlatego na uwagę zasługuje działalność *Stowarzyszenia Na Rzecz Bezdomnych Dom Modlitwy AGAPE w Borowym Młynie*, szczególnie dobre pomysły na współpracę ze środowiskiem lokalnym i na integrację wielopokoleniową.

Ciekawe były oferty tworzone na pograniczu różnych obszarów życia społecznego, łączące różne dziedziny aktywności ludzkiej, np. terapię ze sztuką, edukację kulturalną z profilaktyką i resocjalizacją, wolontariat z promocją zdrowia, rehabilitację ze sportem, opiekę medyczną z przygotowaniem środowiskowych liderów wspierających rodziny opiekujące się przewlekle chorymi. Do tej grupy należały m. in. projekty adresowane do dzieci i młodzieży wymagających zastosowania specjalnych metod profilaktycznych i resocjalizacyjnych zapobiegających ich wykluczeniu społecznemu. Zapewne atrakcyjne dla uczestników projektu były działania podejmowane przez *Stowarzyszenie Grupa Pedagogiki i Animacji Społecznej Praga Północ* - realizacja autorskiego projektu artystycznego z wykorzystaniem fotografii cyfrowej, gdzie młodzi ludzie zostali sprowokowani do kreatywnego myślenia i twórczych zachowań. Również interesującą propozycją dla młodzieży był cykl zajęć pn. „Szayowozy – Wilga Race Team” przygotowany przez *Stowarzyszenie Przyjaciół Ośrodka Socjoterapeutycznego „Wspólny Dom” w Wildze*: zajęcia z zakresu mechaniki, budowy pojazdów

i bezpiecznej jazdy, budowę samochodu rajdowego oraz wystąpienie w rozgrywkach sezonowych na torze wyścigowym.

Propozycję połączenia opieki medycznej z pracą środowiskową przedstawiło Polskie Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Chorobą Alzheimerera. Projekt przewidywał nie tylko pomoc medyczną i socjalną ale również szkolenia i konsultacje psychologiczne dla liderów grup wsparcia i samopomocy, którzy pracują z opiekunami, w tym rodzinami chorych na Alzheimerera.

Przykładami kompleksowego wsparcia dla poszukujących pracy są projekty zrealizowane przez *Akcję Humanitarną* w Pile dla kobiet niepracujących oraz *Elbląską Radę Konsultacyjną Osób Niepełnosprawnych*. Pierwsza z wymienionych organizacji przygotowała cykl spotkań z różnego rodzaju specjalistami (kosmetyczką, terapeutą, doradcą zawodowym) oraz wizyty w zakładach pracy mające na celu poznanie przez kobiety różnych stanowisk pracy, a następnie wspierała uczestniczki projektu w znalezieniu zatrudnienia. *Elbląska Rada* zorganizowała szkolenia podnoszące kwalifikacje zawodowe osób niepełnosprawnych (kursy sprzedaży, obsługi kas fiskalnych, obsługi wózka jezdniowego, BHP i podstaw informatyki), z jednoczesnym przygotowaniem tych osób do aktywnego poruszania po rynku pracy.

I wreszcie ciekawy projekt *Fundacji Czarodziejska Góra* adresowany był do podopiecznych Organizacji Partnerskich ruchu społecznego Wspólnej Drogi – projekt z jednej strony wprowadzający aktywne formy rehabilitacji osób niepełnosprawnych, z drugiej zaś pozwalający na bliższe poznanie się i współpracę naszych organizacji.

Nie sposób wymieniść wszystkie interesujące pomysły, które zasługują na upowszechnienie i wykorzystanie w pracy z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi potrzebującymi pomocy. Projekty, dzięki którym ludzie mogą rozwiązywać swoje problemy w sposób godny, to znaczy decydować o swoim życiu, zmieniać je, dokonywać odpowiedzialnych wyborów. Projekty, które odchodzą od formuły „dawania i brania” w kierunku tworzenia nowych relacji między darczyńcą a beneficjentem, relacji opartych na współtworzeniu trwałej zmiany społecznej.

Poniżej przedstawiamy szczegółowe opisy projektów zrealizowanych przez Organizacje Partnerskie ruchu społecznego Wspólnej Drogi.